

CYNGOR SIR YNYS MON / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	8 Mawrth 2017
TEITL YR ADRODDIAD:	Canfyddiadau Panel Dyfarnu Cymru Ebrill 2016- Mawrth 2017
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Darparu gwybodaeth ar y materion y rhoddwyd sylw iddynt gan Banel Dyfarnu Cymru
ADRODDIAD GAN:	Cyfreithiwr - Llywodraethu Corfforaethol
SWYDDOG CYSWLLT:	Mared Wyn Yaxley, mwyics@ynysmon.gov.uk 01248 752566

1. CYFLWYNIAD A CHEFNDIR

Sefydlwyd Panel Dyfarnu Cymru yn unol o ganlyniad i Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 ac mae iddo ddwy swyddogaeth statudol:-

- Ffurio tribiwnlysoedd achos neu dribiwnlysoedd achos dros dro i ystyried adroddiadau gan yr Ombwdsmon yn dilyn ymchwiliadau i honiadau bod aelod wedi methu â chydymffurfio â chôd ymddygiad eu hawdurdod; ac
- Ystyried apeliadau gan aelodau yn erbyn penderfyniadau pwyllgorau safonau awdurdodau lleol eu bod wedi torri'r côd ymddygiad (yn ogystal â phenderfynu os y rhoddir caniatâd i apelio yn y lle cyntaf)

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys penderfyniadau a wnaed gan y Panel Dyfarnu am y cyfnod Ebrill 2016- Mawrth 2017 ac fe'i bwriedir fel crynodeb ffeithiol o'r materion sy'n dod gerbron y Panel Dyfarnu. Ni fydd yn disodli'r adroddiad a gyflwynir i'r Pwyllgor pan fydd Panel Dyfarnu yn rhoi sylw i gwyn sy'n ymwneud â Chyngor Sir Ynys Môn.

2. Ebrill 2016- Mawrth 2017

Nodwch gynnwys **Atodiad 1**.

2.1 Penderfyniadau a wnaed

25/07/2016 – Cyngor Bro Morgannwg a Chyngor Tref Y Barri –
APW/002/2015-016/CT

2.2 Apeliadau a ddyfarnwyd

27/09/2016 –Cyngor Cymuned Manorbier – APW/001/2016-017/AT

Crynodeb o'r Tribiwnlysoedd Achosion - Ebrill 2016-Mawrth 2017* (* hyd at 27.02.2017)
Summary of Cases in Tribunal – April 2016-March 2017* (* until 27.02.2017)

Enw	Crynodeb o'r Ffeithiau	Rhannau Perthnasol y Cod	Crynodeb	Canfyddiadau
Y Cynghorydd Robert Curtis	<p>Honiad bod y Cynghorydd Curtis wedi torri Codau Ymddygiad Cyngor Bro Morgannwg a Chyngor Tref y Barri oherwydd iddo gael ei ddyfarnu'n euog o ymosodiad cyffredin. Yr amgylchiadau a arweiniodd at y ddedfryd oedd bod y Cynghorydd Curtis wedi cyffwrdd yng nghoes dynes a oedd yn gwylio adar ag o mewn cuddfan adar ar Ynys Skomer.</p> <p>Yn unol â dymuniadau'r Cynghorydd ystyriodd y Tribiwnlys Achos y mater ar sail sylwadau ysgrifenedig.</p>	<p>Torri paragraffau 2(1)(d) a 6(1)(a) o God Ymddygiad Cyngor Bro Morgannwg, a pharagraffau 3 a 6 o Godau Ymddygiad Cyngor Tref y Barri.</p>	<p>Penderfyniad unfrydol y dylid gwahardd y Cynghorydd rhag bod yn aelod o Gyngor Tref y Barri a Chyngor Bro Morgannwg am gyfnod o 3 mis, neu am weddill ei gyfnod fel Cynghorydd os yw hynny'n llai na 3 mis.</p> <p>Roedd ymddygiad y Cynghorydd wedi arwain at euogfarn droseddol a chyhoeddwyd sylwadau negyddol am y Cynghorydd yn y wasg. Fodd bynnag, penderfynwyd mai digwyddiad unigol oedd hwn a'i bod yn annhebygol y byddai'r Cynghorydd yn gwneud rhywbeth tebyg eto ac roedd y Cynghorydd wedi ymddiheuro am ei ymddygiad. Roedd y Cynghorydd wedi cyfeirio ei hun ac wedi cydweithredu â'r broses ymchwilio.</p>	<p>Roedd yr Ombwdsmon wedi cyfeirio'r mater i Banel Dyfarnu Cymru oherwydd yr honiadau a wnaed yn erbyn y Cynghorydd. Nid oedd euogfarn y Cynghorydd ynddo'i hun yn dystiolaeth o dorri'r Cod Ymddygiad; ond roedd yr ymddygiad gyfystyr ag ymosodiad ac yn ymddygiad sy'n dwyn anfri ac yn torri'r Cod.</p> <p>Roedd y Tribiwnlys Achos yn ystyried bod hawl ganddo i edrych ar yr ymddygiad a oedd wedi arwain at yr euogfarn a phenderfynu a oedd yn torri rhannau perthnasol y cod ymddygiad.</p> <p>Roedd y Cynghorydd wedi gofyn, oherwydd natur yr honiad, bod o leiaf un aelod gwrywaidd ar y panel. Roedd y Panel wedi cymryd y cais i ystyriaeth ond gan nad oedd PDC yn cynnwys aelodau gwrywaidd nid oedd yn ymarferol cydsynio â chais y Cynghorydd.</p>

Enw	Crynodeb o'r Ffeithiau	Rhannau Perthnasol y Cod	Crynodeb	Canfyddiadau
				<p>Canfuwyd bod ymddygiad y Cynghorydd, sef cyffwrdd yng nghoes dynes heb ei chaniatâd tra yr oedd yn gwyllo adar ar Ynys Gomer, yn annerbyniol ac y gallai ddwyn anfri ar swydd y Cynghorydd.</p> <p>Roedd gweithred ddigymell y Cynghorydd o gyffwrdd yn y ddynes ifanc ac achosi gofid iddi wedi arwain at erlyniad gan yr heddlu (ac roedd y Cynghorydd wedi pledio'n euog i'r cyhuddiad hwnnw). Penderfynwyd bod hyn yn ymddygiad annerbyniol a byddai'n lleihau hyder y cyhoedd yn y drefn ddemocrataidd leol.</p>

Crynodeb o'r Achosion yn y Tribiwnlysoedd Apêl - Ebrill 2016-Mawrth 2017* (* hyd at 27.02.2017)
Summary of Cases in Appeal Tribunal – April 2016-March 2017* (* until 27.02.2017)

Enw	Crynodeb o'r Ffeithiau	Rhannau Perthnasol y Cod	Crynodeb o'r Penderfyniad	Canfyddiadau
Y Cynghorydd Lynda Parker	<p>Cyflwynwyd apêl yn erbyn penderfyniad Pwyllgor Safonau Cyngor Sir Benfro bod y Cynghorydd wedi torri Cod Ymddygiad Cyngor Cymuned Manorbier ac y dylai gael ei gwahardd am 2 fis.</p> <p>Roedd yr Achos yn ymwneud â honiadau bod y Cynghorydd wedi torri paragraffau 14(1)(a), (c) ac (e) y Cod Ymddygiad drwy beidio datgan diddordeb personol sy'n rhagfarnu, peidio gadael cyfarfod pan oedd y mater yn cael ei ystyried ac roedd y Cynghorydd wedi gwneud sylwadau yn rhinwedd ei swydd fel Cynghorydd ac wedi pleidleisio ar y cynnig.</p> <p>Honnwyd bod gan y Cynghorydd ddiddordeb personol sy'n rhagfarnu mewn cais cynllunio ar gyfer parc carafanau yn agos i'w chartref yr oedd hi wedi gwneud cwynion yn ei gylch yn y gorffennol.</p>	Torri paragraffau 14(1)(a), (c) a (e) y cod ymddygiad.	<p>Penderfyniad unfrydol y dylai'r mater fynd yn ôl i'r Pwyllgor Safonau gyda'r argymhelliad bod y Cynghorydd yn cael ei gwahardd am gyfnod o 3 mis.</p> <p>Roedd y gwaharddiad gwreiddiol a roddwyd gan y Pwyllgor Safonau am gyfnod o 2 fis. Roedd gofyn hefyd i'r Cynghorydd fynychu cwrs hyfforddi ar y Cod Ymddygiad o fewn 6 mis. Fodd bynnag roedd PDC yn argymhell bod cyfnod y gwaharddiad yn cael ei godi i 3 mis. Penderfynwyd nad oedd y mater ynglŷn â hyfforddiant yn rhan o gylch gorchwyl y Panel Apêl. Fodd bynnag roedd y Panel o'r farn y byddai hyfforddiant o fudd i'r Cynghorydd.</p>	<p>Roedd y Cynghorydd yn berchen tir gerllaw tir arall a oedd yn eiddo i'w chymydog, Mr Brown, a oedd wedi cyflwyno cais cynllunio ar gyfer Parc Carafanau a Gwersylla Buttyland.</p> <p>Yn y gorffennol roedd y Cynghorydd wedi codi nifer o bryderon gyda'r awdurdod cynllunio lleol am nifer o achosion o dorri caniatâd cynllunio gan Mr Brown a busnes arall a oedd yn gweithredu gerllaw ei heiddo ac nad oedd yn gysylltiedig â busnes Mr Brown.</p> <p>Roedd y Cynghorydd wedi datgan diddordeb personol yn y cais cynllunio yn ystod cyfarfod o Gyngor Cymuned Manorbier pan oedd y cais cynllunio'n cael ei drafod; ond roedd hi wedi methu â sylweddoli bod ganddi ddiddordeb personol sy'n rhagfarnu oherwydd a) bod y safle carafanau a gwersylla'n agos i'w chartref a b) ei bod wedi</p>

Enw	Crynodeb o'r Ffeithiau	Rhannau Perthnasol y Cod	Crynodeb o'r Penderfyniad	Canfyddiadau
				<p>gwneud sylwadau cynharach am faterion rheoli adeiladu mewn perthynas â Pharc Carafanau a Gwersylla Buttyland.</p> <p>Roedd honiad y Cynghorydd na fyddai ei barn yn cael ei effeithio, mewn perthynas â'r prawf gwrthrychedd cyhoeddus, oherwydd ei chefnidir proffesiynol fel cynllunydd tref yn anghywir; roedd ganddi diddordeb personol (a gafodd ei ddatgan gan y Cynghorydd) ac felly roedd angen iddi ystyried y prawf gwrthrychedd o safbwynt diddordeb y cyhoedd. Nid oedd wedi derbyn caniatâd arbennig gan y Pwyllgor Safonau.</p> <p>Roedd 'cyfarfod ymlaen llaw' wedi ei drefnu yng nghartref cyd-gynghorydd i drafod y cais cynllunio, cyn cyfarfod y Cyngor Cymuned. Roedd hyn yn destun pryder i'r Ombwdsmon. Esboniodd y Tribiwnlys Apêl nad oedd ganddo'r grym i wneud canfyddiadau am ddoethineb cyfarfodydd o'r fath ond o ystyried y dylai busnes y cyngor gael ei</p>

Enw	Crynodeb o'r Ffeithiau	Rhannau Perthnasol y Cod	Crynodeb o'r Penderfyniad	Canfyddiadau
				<p>weithredu mewn modd tryloyw gallai ddeall pryderon yr Ombwdsman.</p> <p>Fel y cydnabu'r Panel Apêl, roedd yn rhesymol disgwyl i'r Cynghorydd, fel cyn-gynlluniwr tref, ddeall ac adnabod diddordeb personol sy'n rhagfarnu mewn perthynas â chais cynllunio.</p>